

Polonijne Okienko na Świat (10/04/2026)

Świat

- W poniedziałek na terenie portu w Noworosyjsku nad Morzem Czarnym wybuchł pożar. To skutek nocnego ataku przy użyciu dronów ze strony Ukrainy. W porcie znajdu je się naftowy terminal Szescharis, który należy do rosyjskiego przedsiębiorstwa państwowego Transneft.
- Po 40 minutach przerwy w komunikacji załoga statku Orion wyłoniła się z za niewidocznej strony Księżycza. Astronaucci misji Artemis II spędzili sześć godzin na badaniu nieoświetlonej półkuli, obserwując niewidoczne z Ziemi zjawiska i wykonując szczegółowe fotografie Srebrnego Globu.
- Jak podaje Times of Israel, powołując się na turecką stację Haberturk, w pobliżu konsulatu Izraela w Stambule doszło do strzelaniny. Napastnicy, uzbrojeni w broń długą, otworzyli ogień. Doszło do wymiany strzałów między uzbrojonymi mężczyznami a policją. Zginęły łącznie trzy osoby, w tym dwóch napastników. W pobliżu izraelskiego konsulatu w Stambule prowadzone są stałe patrole uzbrojonej policji.
- Europa nie uniknie rozmów z Rosją, która pozostaje europejskim mocarstwem - wieszczy krajom Unii Europejskiej niemiecka gazeta „Welt am Sonntag”. Autor przekonuje ponadto, że "groźenie trybunałem Władimirowi Putinowi jest szlachetne, ale z politycznego punktu widzenia nierozsądne lub wręcz absurdalne".
- W najbliższą niedzielę na Węgrzech odbędą się wybory parlamentarne. Wiceprezydent USA J. D. Vance przybył na Węgry, gdzie spotkał się z premierem tego kraju Viktorem Orbanem. W trakcie wspólnej konferencji obu polityków Viktor Orban wskazał, iż wyjaśnił Vance'owi, że "mierzy się na Węgrzech z poważną ingerencją w nadchodzące wybory parlamentarne".
- Siły USA i Izraela w poniedziałek dokonały ataku na najważniejszy kompleks petrochemiczny Iranu w Marwdaszt, a Izrael zaatakował największy irański kompleks przetwórstwa ropy i gazu w Asalujeh.
- Iran zapowiedział, że jeżeli USA zaatakują jego elektrownie, zniszczy sieć energetyczną całego regionu i Arabii Saudyjskiej oraz z pomocą sojuszników zamknie cieśninę Bab al-Mandab, co odcięłoby szlak handlowy do Kanału Sueskiego.
- Prezydent USA Donald Trump ogłosił, iż zgodził się na pakistańską propozycję dwutygodniowego zawieszenia broni pod warunkiem, że Iran zgodzi się na natychmiastowe otwarcie cieśniny Ormuz. Oceniał też, że negocjacje pokojowe z Iranem osiągnęły duży postęp.

- Ukraiński producent rakiet Flamingo, firma Fire Point, chce w przyszłym roku wyprodukować systemy zastępujące amerykańskie Patriots. Prowadzi w tym celu rozmowy z europejskimi potencjalnymi partnerami.
- Wg CNN, urzędnicy w Izraelu są zaniepokojeni rozejmem USA-Iran; premier Netanjahu wyraził poparcie dla zawieszenia, ale wbrew warunkom zamierza dalej atakować cele w Libanie, mimo, że rozejm miał objąć wszystkie strony.
- Wg doniesień „The Jerusalem Post” na bazie danych od ukraińskiego wywiadu Rosja przekazała Iranowi listę 55 kluczowych celów w Izraelu, których zniszczenie mogłoby sparaliżować kraj.
- Rumunia alarmuje, że producenci broni podnieśli dla niej ceny o 30% po wdrożeniu unijnego programu SAFE; chciała wydać 3 mld € u m.in. niemieckiego Rheinmetalla na zakup 300 wozów bojowych, ale teraz rozważa oferty z Korei, Szwecji czy Hiszpanii.
- Szef NATO Mark Rutte spotkał się z Trumpem po jego zapowiedziach o możliwym wycofaniu NATO z Sojuszu. Biały Dom potwierdza, że prowadzone są w USA poważne dyskusje o wyjściu Stanów z NATO. Rutte po spotkaniu powiedział, że Trump jest bardzo rozczarowany postawą sojuszników ws. Iranu i że rozumie jego podejście. Dodał, że powstrzymanie Iranu ws. posiadania broni jądrowej było „absolutnie kluczowe” i tylko Stany mogły to powstrzymać.
- Iran w czwartek znowu wstrzymał ruch statków w cieśninie Ormuz, oskarżając Izrael o złamanie zawieszenia broni; Trump grozi, że jeśli porozumienie upadnie, rozpocznie „strzelaninę silniejszą niż kiedykolwiek”.

Polska

- W Narodowym Funduszu Zdrowia już brakuje 23 mld zł. Wracają limity przyjęć, szpitale odwołują zabiegi. Minister zdrowia do dymisji! - apeluje były premier Mateusz Morawiecki. - Zadrzemy z rządu maskę rzekomej troski! Rozliczymy tę władzę z każdego zlikwidowanego oddziału i odpowiedzialną za każdego pacjenta, któremu dzisiaj zatraskują drzwi przed nosem! - dodaje była minister zdrowia Katarzyna Sójka.
- Wybór sędziowskich członków Krajowej Rady Sądownictwa wstępnie planowany jest na posiedzeniu Sejmu, które odbędzie się w dn. 13-15 maja 2026 r. - poinformowała Kancelaria Sejmu. Ponadto opublikowano listę kandydatów do KRS. Do izby wpłynęło 61 kandydatur, z czego tylko jedna kandydatura nie spełniła wymogów i nie będzie procedowana. Co ciekawe, nie było żadnych wątpliwości co do statusu sędziowskiego kandydatów.
- Państwowa komisja ds. pedofilii dopiero po doniesieniach medialnych, pod koniec marca, a więc już po wyroku sądu, rozpoczęła monitoring sprawy Kamili L. To działaczka Koalicji Obywatelskiej skazana za nieudzielenie pomocy córce, która była ofiarą przestępstw pedofilskich. Sąd Okręgowy w Świdnicy ma coś do ukrycia, ponieważ odmówił komisji udostępnienia akt sprawy – dowiedział się portal Niezależna.pl.
- Sąd Dyscyplinarny przy Prokuratorze Generalnym nie przedłużył zawieszenia w czynnościach służbowych zastępcy Prokuratora Generalnego prok. Michała Ostrowskiego. Termin zawieszenia mija 10 kwietnia. Prokurator Michał Ostrowski przyznał wprost: "Chcę służyć społeczeństwu i Polsce". To reakcja na dzisiejszą decyzję Sądu Dyscyplinarnego, który nie przedłużył jego zawieszenia.
- Liderem wśród informacyjnych programów telewizyjnych jest Telewizja Republika. Na kolejnych miejscach uplasowały się TVN24 oraz TVP Info. Czwarte miejsce zajęła telewizja wPolsce24. To dane Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji za marzec 2026 r.

- W szpitalu w Aleksandrowie Kujawskim miało dojść do przeprowadzenia zabiegu z pominięciem procedur. Jak donosi wp.pl, pacjentem, który mógł liczyć na wyjątkowe traktowanie był krewny senatora Koalicji Obywatelskiej Tomasza Lenza, a żeby zabieg został przeprowadzony, anestezjolog i ordynator chirurgii musieli opuścić dyżur intensywnej terapii.
- Policja odebrała pijanym kierowcom już ponad 15 tys. aut od wejścia w życie konfiskaty za jazdę pod wpływem od 14 marca 2024. Urzędy skarbowe sprzedały 6 tys. takich aut i zarobiły na tym prawie 30 mln zł, ws. pozostałych trwają długie procedury. W 2025 policja przebadła 18 mln kierowców i zatrzymała 100 tys. pijanych.
- Toruń, policja zatrzymała całkowicie nagiego Murzyna wędrującego nocą po moście. Służby wezwał taksówkarz. Wcześniej kierowca schronił przestraszoną kobietę, do której nagi osobnik się zbliżył.
- Referendum ws. odwołania prezydenta Krakowa Miszalskiego i Rady Miasta odbędzie się 24 maja. Zaapelował on do zwolenników, by nie szli na głosowanie, aby przez za niską frekwencję referendum było nieważne. Głosować musi minimum 158,5 tys. osób, a pod wnioskiem podpisało się 134 tys.
- Szpital w Skarżysku-Kamiennej wstrzymuje terapię dla części pacjentów ze stwardnieniem rozsianym przez dług 140 mln zł i stratę wyższą o 300% rdr.; dostęp do nowoczesnych leków na NFZ traci w tej placówce ok. 30 osób.
- Ekspert z USA Samuel Nahins, były instruktor lotu dronów MQ-9, stwierdził, że zakup przez Polskę 3 dronów MQ-9B za ponad 300 mln \$ to kosztowny błąd, bo maszyny nie nadają się do polskiego ani europejskiego klimatu - nie mogą latać pochmurną zimą.
- W prestiżowym rankingu Time Out 2026 Kraków odniósł ogromny sukces, zajmując wysokie, 16. miejsce na świecie. Dawna stolica Polski wyprzedziła takie metropolie jak Porto, Madryt, Paryż czy nawet Sydney i Singapur.
- Na uroczystości w Sejmie bez obecności prezydenta Nawrockiego 6 sędziów, nowo wybranych przez Sejm do uzupełnienia wolnych miejsc w Trybunale Konstytucyjnym, złożyło przysięgę. Dwójka (Szostek i Bentkowska) powtórzyła ślubowanie, choć wcześniej zaprzysiągł ich już prezydent. Prezydent poprzez swoją Kancelarię uznał działanie sędziów za nielegalne. W uroczystości wzięli udział marszałek Sejmu Czarzasty oraz byli prezesi TK, m.in. Andrzej Zoll i Marek Safjan.
- Reakcje na ślubowanie sędziów w Sejmie. Kancelaria Prezydenta uznaje je za nielegalne, wg niej sędziowie TK właśnie zrzekli się stanowisk, a w siedzibie TK możliwa jest interwencja Policji.

Australia

- Australia na pół roku zakazała wjazdu irańskim turystom z ważnymi wizami – poinformował minister spraw wewnętrznych Anthony Burke. Przyczyną tej decyzji jest obawa, że te osoby mogą nie być w stanie wrócić do kraju po wygaśnięciu wizy - dodał.
- Premier Anthony Albanese wygłosił telewizyjne przemówienie do narodu, w którym odniósł się do sytuacji w dostawach paliwa i bezpieczeństwa energetycznego. Wiele osób krytykuje jednak brak szczegółów i konkretnego planu działania, a opozycja wzywa rząd do szybkiego przedstawienia szczegółowych rozwiązań.
- Minister zasobów naturalnych Australii Madeleine King oświadczyła, że rząd rozważa uruchomienie mechanizmu, który wymusi na eksporterach priorytetowe traktowanie rynku lokalnego. Wcześniej jeden z tamtejszych organów nadzoru konsumenckiego ostrzegł o możliwych niedoborach w okresie tegorocznej zimy.
- Australia zaostrza kurs wobec mediów społecznościowych dla nieletnich. Po wprowadzeniu w grudniu zakazu korzystania z popularnych aplikacji przez osoby poniżej 16. roku życia, kraj znalazł się w

centrum globalnej debaty. Rząd premiera Anthony Albanese, pod presją międzynarodowej uwagi i doniesień o nieskuteczności przepisów, przyspiesza działania egzekucyjne wobec największych platform technologicznych.

- Zarzut popełnienia pięciu zbrodni wojennych usłyszy 47-letnie Ben Roberts-Smith - australijski żołnierz odznaczony za służbę w Afganistanie. Mężczyzna został aresztowany na lotnisku w Sydney. Kilkanaście lat temu okrzyknięto go bohaterem narodowym - właśnie za jego służbę w Afganistanie. Pierwsze doniesienia o tym, że podczas służby mógł popełniać zbrodnie, zaczęły się pojawiać w 2018 r. w serii artykułów australijskich gazet. Wśród najpoważniejszych oskarżeń, jakie pojawiły się w mediach, znalazły się zarzuty, że Roberts-Smith miał zastrzelić nieuzbrojonego nastolatka afgańskiego oraz zrzucić z klifu skutego kajdankami mężczyznę, a następnie rozkazać jego rozstrzelanie. 10 kwietnia 2026 r.
- Australia i Singapur podpisały nową umowę o współpracy energetycznej, gwarantującą dostawy paliw. Singapur zobowiązał się do maksymalnego wysiłku, aby zabezpieczyć eksport benzyny i diesla do Australii w obliczu globalnego kryzysu energetycznego. Porozumienie to jest kluczowe dla ustabilizowania dostaw, gdyż ponad 80% paliw w Australii pochodzi z importu.

Opracował:
Bogusław P.